

Mor Joan Fontfreda, el creador de la Chiruca

L'empresari de Tortellà també va ser un dels fundadors de la fàbrica Bombes Espa de Banyoles

Joan Fontfreda a casa seva, amb un parell de les famoses botes. Foto: PERE DURAN / LES GARROTXES.

Joan Fontfreda Castanyer va morir abans-d'ahir a Tortellà, a l'edat de 92 anys. En companyia del seu germà Lluís, Joan Fontfreda va ser el dissenyador i fabricant de les populars botes Chiruca i, junt amb dos socis més, va fundar a la dècada dels seixanta Bombas Espa de Banyoles. L'enterrament va tenir lloc ahir a la tarda.

L'invent

Els germans Lluís i Joan Fontfreda, que durant la guerra havien fugit al sector franquista, un cop acabat el conflicte van decidir aplicar goma a les espadenyes que ja fabricaven en el negoci familiar dirigit per la seva mare, que havia quedat vídua sent molt jove. En un principi van tenir moltes dificultats per aconseguir cautxú i maquinària adient, ja que l'Estat espanyol sortia d'una guerra i Europa n'acabava de començar una altra. Superats els primers esculls, al cap d'uns mesos van comprovar que la nova bota, confeccionada amb tela i goma, tenia molt d'èxit, primer entre els pagesos (en aquella època els esclops encara eren molt utilitzats a les zones rurals) i, més tard, entre els obrers de les fàbriques (que fins aleshores solien usar espadenyes), i, finalment, entre els excursionistes. La bota més coneguda i més venuda d'entre les Chiruca va ser la de color marró, però també en van fabricar de blanques, blaves i negres, aquestes, per als capellans. El nom de la bota és un homenatge a la seva mare, que

es deia Mercè, ja que Chiruca és una manera afectuosa d'anomenar les Mercès en gallec. Joan Fontfreda explicava que els va inspirar una obra de teatre titulada d'aquesta manera.

Popularitat

La fàbrica de Tortellà va tancar a la dècada dels noranta, però la marca encara existeix, ja que els Fontfreda la van traspasar a una empresa de La Rioja. La popularitat d'aquell calçat de Tortellà va ser tan gran que fins i tot es va convertir en la protagonista d'una cançó típica de les excursions de mitjan segle XX (Vella Xiruca), basada en una melodia italiana.

Bombes ESPA

La fundació de Bombas Espa es remunta al 1962 i va ser fruit de la casualitat. La família Félez de Banyoles, que tenien un taller de bombes d'aigua, van demanar col·laboració als Fontfreda per solucionar un problema que tenien amb unes gomes d'un model determinat. Arran d'aquell contacte, els germans de Tortellà va conèixer Joaquim Daranas i Josep Pagès. Tots tres van intuir les possibilitats de negoci que hi havia amb aquells estris i van començar-ne la producció a escala industrial. La primera seu d'ESPA van ser uns locals de dins de Banyoles i

a la dècada dels setanta es van traslladar a l'emplaçament actual, a prop de la Puda.

Publicat a:

-El Punt Avui. Comarques Gironines 12-12-2014 Pàgina 60

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/2-societat/5-societat/803618-mor-joan-fontfreda-el-creador-de-la-chiruca.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=mex&utm_source=rss&utm_medium=mex&utm_campaign=rss